

Vår ref: Per-Allan Orrbäck
Processledare
Datum: 2022-02-03
Dnr: KS/2021:638

Plan

Plan för förskole- och skolverksamheten

Styrdokument

Diarienummer: KS/2021:638

Beslutas av: Kommunfullmäktige

Fastställdedatum: 2022-04-11

Dokumentansvarig: Sektionschef lärande

Revideras: Minst vart fjärde år

Följs upp av: Kommunstyrelsen

Giltig t o m: 2030

Alla beslut som rör barn ska vara barnrättsbaserade i enlighet med barnkonventionen. Beslut ska alltid föregås av prövning av barnets bästa och i större frågor samt vid beslut som kan ha negativ inverkan på barnet/barnen, ska föregås av en barnkonsekvensanalys.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
1. Bakgrund	5
2. Uppdragsbeskrivning	5
3. Arbetsgång	5
4. Målbild 2030	6
5. Strukturplan	7
5.1 Organisation.....	7
5.1.1 Organisation – förskola	7
5.1.2 Organisation – fritidshem	8
5.1.3 Organisation – grundskola	8
5.2 Skolskjuts.....	8
5.3 Personal.....	9
5.3.1 Personal – löner	9
5.3.2 Personal – vikarier	9
5.3.3 Personal – behörighet	10
5.3.4 Personal – sjukfrånvaro	10
5.3.5 Personal – skolledningsorganisation	10
5.4 Elevresultat.....	10
5.5 Gymnasiet.....	11
5.5.1 Gymnasiet – egen gymnasieskola	11
5.5.2 Gymnasiet – gymnasiesärskola	11
5.5.3 Gymnasiet – högskolestudier	12
5.5.4 Gymnasiet – SFI-undervisning	12
5.5.5 Gymnasiet – marknadsföring	12
5.6 Ekonomistöd	12
5.7 Lokaler.....	13
6. Övergripande frågeställningar	13
6.1 Övergripande frågeställning – planeringsförutsättningar	13
6.2 Övergripande frågeställning – ambitionsnivån	13
BILAGA 1 Närvaroförteckning	14

BILAGA 2 Sammanställning av SWOT-analys	15
BILAGA 3 Sammanställning av dialog med professionen	20

1. Bakgrund

På försommaren 2021 tog de politiska partierna, på uppmaning av kommunstyrelsens ordförande Anders Brolin, initiativ till att bilda en skolgrupp för att bearbeta frågeställningar kring en strukturplan för kommunens förskole- och skolverksamhet.

De politiska partiernas *Skolgrupp* består av två företrädare för varje politiskt parti som är representerat i Tranemo kommunfullmäktige. Sverigedemokraterna har haft en representant i gruppen. En företrädare för vardera Miljöpartiet och Kristdemokraterna har under arbetets gång lämnat gruppen.

Skolgruppen är inte en del av kommunens politiska organisation utan är ett partiengagemang. Gruppen har i sitt arbete biträtts av en extern samtalsledare.

Politikernas deltagande i Skolgruppens arbete framgår av bifogade närvaroförteckning, se bilaga 1.

2. Uppdragsbeskrivning

Skolgruppens uppdrag formulerade av gruppen på följande sätt:

Skolgruppen är en tvärpolitisk grupp vars uppdrag är att – utifrån en gemensam målbild – utforma förslag till Tranemo kommuns förskole- och skolstruktur fram till år 2030 och vars slutsatser gäller såväl över partigränser som mandatperioder.

3. Arbetsgång

Skolgruppens arbete har varit indelat i tre faser. I den inledande första fasen samlade gruppen in fakta kring förskola och skola genom en nulägesbeskrivning av situationen i kommunen. En omvärldsanalys och en analys av de ekonomiska förutsättningarna och villkoren för verksamheten genomfördes.

I fas två informerades gruppen om förskole- och skolverksamheten i Bollebygds kommun. En övergripande SWOT-analys genomfördes där styrkor, svagheter, möjligheter och hot inom förskole- och skolverksamheten identifierades. En sammanställning av SWOT-analysen redovisas som bilaga 2.

Ett dialogmöte genomfördes med företrädare för professionen i kommunen i form av rektor, pedagog och facklig företrädare. Professionen var uppdelad i

stadierna förskola, F – 6, 7 - 9 samt gymnasiet. En sammanfattning av dialogen mellan Skolgruppens politiker och professionen redovisas i bilaga 3.

Den tredje och avslutande fasen inleddes med utarbetande av en gemensam *Målbild 2030*, som anges i uppdragsbeskrivningen ovan. Avslutningsvis har Skolgruppen utarbetat en strukturplan för Tranemo kommuns förskole- och skolverksamhet fram till år 2030.

4. Målbild 2030

Den gemensamma målbilden som underlag för utformning av strukturplanen för förskole- och skolverksamheten formulerades av Skolgruppen enligt följande:

Tranemo kommuns styrmodell syftar till att skapa balans mellan regler, konkurrens och tillit. Med utgångspunkt från verksamhetens grundläggande uppdrag delas styrmodellen in i tre delar; ekonomistyrning, utveckling av verksamheten och kvalitetssäkring av grunduppdraget.

Mål, uppdrag och ambitioner vad gäller förskola och skola utgår från kommunens samlade förutsättningar.

Alla barn och elever skall ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och i gemenskap med andra. Barnens bästa är i fokus där kvalitet går före service.

Elever med goda kunskaper, med behörighet till gymnasieskolan och som efter avslutad utbildning har en gymnasieexamen, har betydligt fler valmöjligheter för fortsatta studier, till arbete och ett socialt hållbart liv.

Förskola och skola erbjuder en god och hög kvalitet i en öppen och tillgänglig miljö. Detta perspektiv gäller, trygghet, säkerhet, bemötande och lärande samt grundbemanning med behörig personal.

Elever, pedagoger och övrig personal erbjuds en socialt hållbar och utvecklande miljö som präglas av tillit.

Elevens kunskapsresa utgår från en helhetssyn med fokus på insatser i tidiga åldrar.

Förskolans och skolans kvalitet och verksamhet i övrigt är av avgörande betydelse för barn och ungas framtid.

5. Strukturplan

Av uppdragsbeskrivningen framgår att Skolgruppen skall utforma förslag till Tranemo kommuns förskole- och skolstruktur fram till år 2030 och vars slutsatser gäller såväl över partigränser som mandatperioder.

Strukturplanen omfattar åtta områdena; organisation, skolskjuts, personal, elevresultat, gymnasiet, ekonomistöd, lokaler och övergripande frågeställningar.

5.1 Organisation

5.1.1 Organisation – förskola

I Tranemo kommun finns 14 kommunala förskolor förlagda till tio orter. Av förskolorna är sex enavdelningsförskolor. Av enavdelningsförskolorna har fyra fritidshemsverksamhet. Annan huvudman driver fyra fristående förskolor. Flera av förskolorna har få avdelningar vilket är kostnadsdrivande. Det finns flera anledningar till att få avdelningar leder till höga kostnader. Det är svårt att bemanna förskolor med få avdelningar med behörig personal. Som en följd av underbemanning och hög personalomsättning ökar sjukfrånvaron. I en enavdelningsförskola där barnantalet understiger 15 föreligger svårigheter att genomföra väl fungerande gruppaktiviteter.

För att en förskoleavdelning skall fungera optimalt bör därför antalet barn vara minst 15 stycken. Antalet enavdelningsförskolor bör på sikt minska till förmån för fler förskolor med mer än tre avdelningar. Dock skall ingen förskola innehålla fler än sex avdelningar.

På orter där underlaget för en förskola är minimum 15 barn är det angeläget att det finns en förskola.

Förskolorna i Tranemo kommun har generösa öppethållandetider med 13 timmar per dag. Grannkommunernas förskolor har öppet tolv timmar per dag. Tranemo kommun bör anpassa sina öppethållandetider i förskolan till vad som tillämpas i närliggande kommuner, vilket är maximalt tolv timmar per dag. För att uppnå ett effektivt öppethållande är det angeläget att närliggande enheter har stor flexibilitet vid öppning och stängning av verksamheten.

Nattförskolan, som bedrivs på Parkhagens förskola i Limmared, har låg beläggning. Personalkostnaden per närvarande barn är därmed hög. Behovet av förskola för natttillsyn behöver finna alternativa former. Ett exempel kan vara pedagogisk omsorg (tidigare benämnt dagbarnvårdare).

Pedagogisk omsorg kan även vara ett alternativ i särskilda fall.

5.1.2 Organisation – fritidshem

Fritidshemsverksamheten är i kommunen förlagd dels till fritidshemmen på grundskolorna F-6 dels på förskolorna i orter som saknar grundskola. Att bedriva fritidshemsverksamhet på förskolor medför svårigheter. Det är svårt att rekrytera behöriga grundlärare med inriktning mot fritidshem. Sårbarheten är stor när det gäller kontinuitet i personalbemanningen.

Formerna för fritidshemsverksamheten på förskolor behöver bli föremål för ytterligare analys bland annat med fokus på den pedagogiska verksamheten utifrån gällande lagstiftning och möjligheterna att rekrytera behörig personal.

På sikt bör fritidshem koncentreras till den fritidshemsverksamhet som bedrivs på grundskolorna F-6.

5.1.3 Organisation – grundskola

Utmaningen med små lokala skolor är främst lärarbehörighet och de diversifierande ämneskombinationer som lärare har idag i sin utbildning. Det är svårt att nå bemanningseffektivitet vid för små enheter. En grundskola som har under 200 elever anses som liten i detta sammanhang.

En översyn av upptagningsområdena för skolorna F – 6 behöver genomföras för att pröva en bättre fördelning av elevunderlaget.

Elevantalet i kommunens små grundskolor F-6 behöver öka, vilket bland annat kan ske genom ökad samverkan med grannkommuner. Dessutom kommer elevantalet att öka om kommunens uppsatta mål om 14 000 invånare år 2035 uppnås.

5.2 Skolskjuts

Tranemo kommuns kostnader för förskole- och skolskjutsar är avsevärt högre än kostnaderna i jämförbara kommuner. Det konstateras att kommunens skolskjutsreglemente inte på väsentliga punkter avviker från vad som gäller i andra kommuner.

För att minska kommunens kostnader för skolskjutsar är det nödvändigt med en strikt tillämpning av gällande regelverk. Dispenser från gällande regler bör endast beviljas i mycket speciella fall, och med stor restriktivitet.

En ökad flexibilitet vad gäller skoldagens början och slut kan vara ytterligare en väg att minska skolskjutskostnaderna.

Avtalet med skolskjutsentreprenören behöver sägas upp vid avtalsperiodens utgång för att erhålla en mer effektiv upphandling.

Det är ett föräldraansvar att lämna och hämta barn på förskola respektive fritidshem. Den skolskjutsverksamhet som idag erbjuds till och från nattförskola bör upphöra med hänvisning till att det är ett föräldraansvar att hämta och lämna i förskolan.

5.3 Personal

5.3.1 Personal – löner

Kommunen har högre lönekostnader än andra jämförbara kommuner, vilket bland annat kan bero på att Tranemo kommun har en hög andel personal med legitimation. Som en följd av detta förekommer också en viss löneglidning kopplat till möjligheterna att rekrytera kompetent personal till verksamheten. Legitimerad personal har en hög rörlighet mellan kommuner vilket också leder till en ökning av lönekostnaderna.

Lönesättningen vid rekrytering måste anpassas till befintlig personals löner vad gäller utbildning, behörighet och antal i år i yrket. Lönesättning bör dessutom spegla personalens prestationer.

För att öka kommunens attraktivitet som en god arbetsgivare bör det skapas utvecklingstjänster för behörig personal där innehållet i tjänsten behöver vara tydligt och förordnandet vara tidsbegränsat.

5.3.2 Personal – vikarier

Kostnaderna för vikarier inom samtliga verksamhetsområden är höga. Särskilt sårbara är små enheter där det saknas möjligheter att omdisponera befintlig personal.

För att minska kostnaderna för korttidsvikarier behöver samverkan mellan enheterna öka så att befintlig personal kan omdisponeras. Dessutom bör det övervägas att inrätta en gemensam bemanningsresurs med behörig personal.

5.3.3 Personal – behörighet

Förutsättningar för goda resultat inom såväl förskolan som grundskolan och gymnasiet är att verksamheten har personal som är behöriga för sina arbetsuppgifter.

Inom förskolan skall varje avdelning vara bemannad med legitimerad personal. Inom grundskolan och på gymnasiet skall alla lärarbefattningar vara tillsatta med legitimerad personal.

5.3.4 Personal – sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har en tendens att öka inom verksamheten vilket med stor sannolikhet hänger ihop med ökad press på personalen när kraven på besparingar och ökad effektivitet i verksamhet krävs. Trivselsn på arbetsplatsen och uppfattningen om kommunen som en god arbetsgivare är av avgörande betydelse.

Den psykosociala arbetsmiljön, som har en starkt koppling till hur ledarskapet i hela organisationen fungerar, måste förbättras och kommunen som en attraktiv arbetsgivare bli tydligare.

5.3.5 Personal – skolledningsorganisation

Kraven på att vara skolledare är idag stora. Få, om ens någon annan befattning i den kommunala organisationen har så stora krav på sig som skolledare. Skollagen är tydlig vad gäller skolledarens ansvar och befogenheter. Intresset för att bli skolledare är inte i nivå med behovet varför det idag är förenat med stora svårigheter att rekrytera skolledare.

Förutsättningarna och villkoren för att kunna fullgöra uppdraget som skolledare bör tydliggöras bland annat genom en översyn av hela kommunens skolledarorganisation. Översynen behöver också belysa skolledarnas behov av relevant stöd.

5.4 Elevresultat

Trots en tydlig politisk målsättning om förbättrade skolresultat når inte elevernas resultat upp till vad som motsvarar rikssnittet. Tranemo kommunfullmäktige har

årligen tilldelat lärandesektionen ekonomiska resurser utöver de årliga uppräkningsarna.

Redan från förskolan är tidiga insatser av avgörande betydelse för att alla elever skall kunna uppnå sina mål och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

På längre sikt bör alla elever i årskurs nio vara behöriga till ett program i gymnasieskolan.

5.5 Gymnasiet

5.5.1 Gymnasiet – egen gymnasieskola

Tranemo kommun har gjort en medveten satsning på en egen gymnasieskola. Den allmänna uppfattningen är att ett eget gymnasium är gynnsamt för kommunen i flera avseenden. Inte minst näringslivet poängterar hur viktigt det är för att rekrytera personal till den egna verksamheten. Men den egna gymnasieskolan innebär också väsentligt högre kostnader jämfört med att hänvisa ungdomarna till gymnasium i andra kommuner.

Gymnasieskolan bör öka sin samverkan med näringslivet till exempel genom att erbjuda uppdragsutbildningar. Samverkan med högskolor är ytterligare en väg att stärka kommunens gymnasieskola.

Kvaliteten i gymnasieskolan kan öka t.ex. genom att inrätta lektorat.

För att tydliggöra den kommunal ambitionsnivån med en egen gymnasieskola bör "merkostnaden" beräknas.

5.5.2 Gymnasiet – gymnasiesärskola

Tranemo kommun har inte någon egen gymnasiesärskola. De berörda ungdomarna hänvisas till gymnasiesärskolan i Gislaveds kommun. Genom att den aktuella verksamheten bedrivs i Gislaved är det ett lagstadgat ansvar för Tranemo kommun att bekosta ungdomarnas skolsjukts. Kostnaderna för dessa skolskjutsar är mycket höga.

Tranemo bör utreda förutsättningar för att starta en egen gymnasiesärskola dels för att kunna erbjuda de berörda ungdomarna studier i hemkommunen, dels göra icke oväsentliga besparingar på kostnaderna för skolskjutsar till Gislaved.

5.5.3 Gymnasiet – högskolestudier

Drygt sju av tio elever från Tranemo gymnasium är behöriga till studier på ett högskoleprogram. Ser man enbart till elever på högskoleförberedande program är nästan nio av tio behöriga för högskolestudier.

Ambitionen är att andelen elever från Tranemo gymnasieskola som är behöriga till högskoleprogram skall öka.

5.5.4 Gymnasiet – SFI-undervisning

Antalet elever som behöver SFI-undervisning minskar när asylsökande som beviljats uppehållstillstånd och anvisats bosättning i Tranemo kommun i stort sett har upphört. Antalet inskrivna elever bedöms framöver vara ca 60 – 70 st.

Med hänvisning till minskningen av antalet elever behöver organisationen för kommunens vuxenutbildning ses över. Översynen skall även belysa samverkan med Svenljunga kommun inom vuxenutbildningen.

5.5.5 Gymnasiet – marknadsföring

Gymnasieskolan är idag konkurrensutsatt. Konkurrensen om elever är stark bland gymnasieskolorna.

För att öka antalet elever vid gymnasieskolan bör ökade satsningar göras på marknadsföring t.ex. i samverkan med näringslivet.

5.6 Ekonomistöd

Förutsättningarna för att behöriga rektorer skall kunna ha en budget i balans är en väl fungerande rapportering och återkoppling av redovisade kostnader och intäkter. Dagens rapportsystem INFOKI och STRATSYS har brister bland annat vad gäller periodiseringar.

För en effektiv uppföljning av ekonomin är det angeläget att rapportsystem m.m. ger rättvisande siffror vid varje uppföljningstillfälle.

5.7 Lokaler

Skolans lokaler på är hårt nyttjade och inte alltid anpassade efter verksamhetens behov. Brister i lokalerna är ett arbetsmiljöproblem för såväl elever som personal, varför en översyn av lokalbehovet behöver göras.

6. Övergripande frågeställningar

6.1 Övergripande frågeställning – planeringsförutsättningar

Tranemo kommun har ett långsiktigt mål om 14 000 invånare år 2035. Statiska Centralbyråns (SCB) trendframskrivning anger ett befolkningstal på 12 400 motsvarande år.

För bildningssektionens planering är det viktigt hur skillnaderna i befolkningstal 2035 mellan SCB och kommunens långsiktiga mål skall hanteras.

6.2 Övergripande frågeställning – ambitionsnivån

Tranemo kommun har en hög ambitionsnivå vad gäller såväl förskola, som grundskola och gymnasium.

En central fråga att besvara är hur mycket denna ambitionsnivå får kosta?

Vad innebär ambitionsnivån på skolområdet för övrig kommunal verksamhet?

En bibehållen ambitionsnivå på skolområdet behöver följas av en budgetering i nivå med ambitionen. Alternativet är att ambitionsnivån sänks.

Anders Brolin, S

Rose Torkelsson, S

Lennart Haglund, C

Cecilia Valbrant, C

Stephan Bergman, M

Ulrika Glans, M

Caroline Bergmann, MP

Brigitte Barenfeld, KD

Wajdi-Louis Azouri, SD

Robin Kaas, V

Jonas Blank, V

Johanna Persson, L

Gunilla Blomgren, L

BILAGA 1 Närvaroförteckning

de politiska partiernas SKOLGRUPP

Närvaroförteckning

	<i>parti</i>	<i>16-jun</i>	<i>18-aug</i>	<i>30-aug</i>	<i>01-sep</i>	<i>15-sep</i>	<i>29-sep</i>	<i>13-okt</i>	<i>27-okt</i>	<i>10-nov</i>	<i>24-nov</i>	<i>C</i>
				*1								
Anders Brolin	S	v	V	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Rose Torkelsson	S	v	V		v	v	v	v		v	v	
Eva-Karin Haglund	S								v			
Lennart Haglund	C	v	v		v	v	v	v		v	v	
Cecilia Valbrant	C	v	v		v	v	v	v	v	v	v	
Tina Haglund	C								v			
Stephan Bergman	M	v	v		v	v	v	v	v	v	v	
Ulrika Glans	M	v		v	v				v			
Kathleen Wireklev	M									v		
Caroline Bergmann	MP	v	v		v	v	v		v	v	v	
Marita Pahlén	MP			v						*2		
Wajdi-Louis Azouri	SD	v		v			v		v	v		
Brigitte Barenfeld	KD	v		v	v	v	v	v	v	v	v	
Erene Bertilsson	KD	v		v	v	v	v	v		*2		
Robin Kaas	V	v		v	v	v		v				
Stefan Larsson	V	v	v			v	v	v				*3
Jonas Blad	V											
Gunilla Blomgren	L				v	v	v	v	v	v	v	
Johanna Persson	L		v		v	v	v	v	v	v	v	
Ana Alvarez Björk	L	v										

*1) repris av nulägesbeskrivningen för politiker som av olika anledningar inte kunde delta 18 augusti

*2) lämnar Skolgruppen fr.o.m. 10 november

*3) lämnar Skolgruppen fr.o.m. 24 november

BILAGA 2 Sammanställning av SWOT-analys

De politiska partiernas SKOLGRUPP

Sammanställning av genomförd övergripande SWOT-analys av förskole- och skolverksamheten vid SKOLGRUPPENS möte 2021-10-13

INTERNT

Styrkor

Övergripande

- Politikernas vilja att lösa skolfrågorna

Personal

- Kompetent och lojal personal med hög andel behöriga lärare
- Hög kompetens hos rektorer

Organisation

- Geografisk närhet till skolor och närhet till natur
- Hög tillgänglighet till föräldrar
- Långa öppettider på förskolan
- Generösa skolskjutsar
- Bra skolor samt många små enheter
- Bra pedagogik inom förskolan
- Lämpliga lokaler till låga kostnader
- Attraktiv ort där skola finns
- Närhet, trygghet och igenkänning för barnen på små orter
- Stordriftsfördelar – flera avdelningar per förskola
- Lättillgänglig elevhälsa och familjecentral

Styrning och uppföljning

- Styrmodellen
- Årshjul och kvalitetsredovisning i kommunstyrelsen

- Tillitsresan
- Sociala nätverk

Gymnasiet

- Egen gymnasieskola som drivs effektivt
- Samarbete skola – näringsliv
- Upprätthållande av bildningsideal i en kommun med låg utbildningsnivå
- Många ungdomar klarar sig bra efter skolan

Svagheter

Ledarskap

- Otydligt och bristfälligt ledarskap
- Arbetsmiljön varierar mellan skolorna
- Helhetssyn saknas – alla ser till sin egen enhet

Skolresultat

- Meritvärdena låga i grundskolan
- Svårigheter att höja skolresultaten

Organisation

- Många små enheter:
 - * svårt att bemanna med rätt kompetens, vilket medför kvalitetsbrister
 - * få barn tidigt respektive sent på dagen
- Flera förskolor med få avdelningar
- Små förskolor på större orter
- Svårt bibehålla kompetens
- Bristfällig tillgång till skolhälsa alla skoldagar på alla skolor
- Dålig tillgång till kulturaktiviteter (kulturskolan) på grundskolan
- Nattförskola med låg efterfrågan
- Färre lärare i klassrummet på grund av minskade budgetanslag
- Blir små enheter dyra?

Ekonomi

- Bristfällig budget- och ekonomikompetens
- Dålig följsamhet till fastställd budget
- Höga lönekostnader, kostnadsdrivande vikarier och stor rotation på personal
- Dyr administration
- Höga skolskjutskostnader
- Bristande resurser för barn med behov
- Ojämn lokalstandard

Gymnasiet

- Höga kostnader
- Svårt tillhandahålla rimligt kursutbud

Övrigt

- Föräldradiologen är bristfällig
- Låg utbildningsnivå hos föräldrar
- Nöjdheten med skolverksamheten sjunker
- Otryggheten bland elever ökar
- Krävs lugn och ro för elevers hälsa
- Analys saknas – fler frågor än svar

EXTERNT

Möjligheter

Samverkan – samarbete

- Dialogmöten och verksamhetsbesök
- Samarbete såväl inom kommunen som med närliggande kommuner t.ex. vad gäller distansundervisning
- Samarbete med civilsamhället och näringslivet liksom med föräldrar
- Ökad attraktivitet för orten om det finns en bra skola
- Profiler skolan genom god IT-standard och "grön flagga"
- Ansök om att erbjuda eftergymnasial utbildning

- Utökat programutbud i gymnasieskolan i samarbete med näringslivet
- Många industrier erbjuder elever praktikplats/arbete efter utbildning

Organisation

- Bättre trygghet i små och medelstora enheter
- Geografisk närhet och "naturnärhet" i pedagogiken
- Läxhjälp och lovskola för elever i årskurs 4 – 9
- Ökad rätt till allmän förskola för barn till föräldrar som är socioekonomiskt utsatta
- En grundskola på orten ger ökad attraktivitet för att locka nyinflyttare
- Ny styrmodell

Huvudmannaskap

- Återförstatligande av skolan

Hot

Ekonomi

- Minskade och riktade statsbidrag som stör långsiktig planering och utveckling
- Ökade budgettillskott har ej gett ökade resultat
- Hög servicegrad ger höga kostnader
- Skolskjutskostnader urholkar budgeten
- Sämre kommunal ekonomi och ökade kostnader för äldreomsorg påverkar skolan negativt

Personal

- Brist på kompetent personal – utbildad personal
- Lärarbrist – lärare flyttar till andra kommuner
- Svårt rekrytera specialpedagoger
- Ökad sjukfrånvaro
- Ökad konkurrens om medarbetare

Relationer

- Brist på dialog / förståelse politik / förvaltning
- Tillitsbrist ledning / lärare

Gymnasiet

- Aggressiv marknadsföring från andra gymnasiekommuner
- Större gymnasieskolor lockar ungdomarna
- Brister i kollektivtrafiken till Tranemo medför ökat intresse för gymnasiestudier i andra kommuner dit kollektivtrafiken fungerar bättre
- Dyrt med köpta utbildningar – hemmaplanslösningar

Organisation

- Vårdnadshavare väljer förskola / skola i grannkommun
- Dyrt att pendla om förskola saknas på bostadsorten
- Saknas grundskola på orten minskar ortens attraktivitet

Befolkningsutveckling

- Ändrar befolkningsutveckling ger svikande elevunderlag

övrigt

- Alla barn/elever får inte det stöd dom behöver
- Risk att skollagens krav inte uppfylls
- Skolans status minskar
- Försämrade kvalitet

huvudmannaskap

- Återförstatligande av skolan

BILAGA 3 Sammanställning av dialog med professionen

De politiska partiernas SKOLGRUPP

Sammanställning av anteckningar från fyra politikergruppers dialog med professionen vid SKOLGRUPPENS möte onsdag 2021-10-27.

Deltagande politiker, rektorer, pedagoger och fackliga företrädare framgår av bilaga.

Förskolan

ALLMÄNT

Politiken har en hög ambitionsnivå för förskola, vilket inkluderar personalens utbildningsnivå. Men ambitionsnivån följs inte upp med tillräckligt med ekonomiska resurser.

Vårdnadshavare blir alltmer medvetna om att förskolan bedriver undervisning. Kvalitet måste gå före kvantitet.

BEMANNING

Arbetsbelastningen är tung med en bemanning som är på gränsen, vilket innebär att inget oförutsett får hända. Personalen saknar tid för uppföljning och hinner inte med sina uppgifter - svårt att få ut planeringstid.

Kravet på 2/3 legitimerad personal fungerar inte och pedagogerna byter jobb i ökad utsträckning. Det förekommer t.ex. att personal lämnar förskolan för att jobba inom industrin.

ARBETSMILJÖ

Den psykosociala arbetsmiljön har brister. En förskola utan legitimerad personal är en stor belastning. Ensamarbete förekommer morgon och kväll.

ORGANISATION

En förskola behöver minimum två avdelningar - 15 till 20 barn per avdelning - för att minska sårbarheten. Antalet en-avdelningsförskolor bör därför minska. Öppettiderna är långa och kan minska från 13 till tolv timmar per dag, vilket är i nivå med vad grannkommunerna erbjuder. Nattförskolan har låg beläggning och

kan avvecklas. Fritidshemsverksamheten kan med fördel flyttas till grundskolorna.

En förskollärare lockas till en enhet där det finns legitimerad personal. Att vara ensam legitimerad på en enhet är för tungt. På sikt finns risk för kvalitetsförsämring om det inte går att behålla / rekrytera kompetent personal.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

Resurser saknas för barn med särskilda behov. Extra tid krävs för dialog med NPF-barn (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning). För att upptäcka NPF-barn krävs kontinuerlig kompetensutveckling.

Två heltidsanställda specialpedagoger skall idag täcka 14 enheter.

EKONOMI

Det är svårt att följa upp budget bland annat för att stödet från ekonomienheten är bristfälligt. Inmatningen i ekonomisystemen INFOKI och STRATSYS släpar efter och är inte samordnade. Dessutom förekommer problem med periodiseringar. Det ställs stora krav på kunskap i budget- och ekonomistyrning, vilket inte alltid finns.

Ingångslönen för nyutexaminerad personal ligger högt och bör sänkas med uppemot 2000 kr.

Den övergripande administrationen inom verksamheten kräver ekonomiska resurser.

Årskurs F – 6

ÖVERGRIPANDE

Strukturen i kommunens F-6 verksamhet är små enheter och bra skolor med personal som har hög kompetens och är behöriga. Personalen upplever sig själva som otillräckliga. Trångboddheten är påtaglig på Tranängskolan.

Sammanfattningsvis beskrivs att strukturen behöver ses över.

ORGANISATION

Kvaliteten i en förskola kan ifrågasättas när antalet inskrivna barn inte är fler än sju. En fyrkantig struktur bidrar till att verksamheten inte fungerar. Olika former av möten kräver mycket tid.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

Antalet barn med särskilda behov ökar kraftigt. Därtill kommer att antalet flerspråkiga barn ökar. Resurserna räcker inte till och därför krävs kraftiga prioriteringar, vilket innebär att det finns elever som inte får det stöd och behov. Den socioekonomiska resursfördelningsmodellen täcker inte kostnaderna för barn med särskilda behov. Personal med lägst kompetens – lärarassistenter som saknar NPF-kompetens – sätts in hos barn med särskilda behov.

Situationen är akut när skollagens krav inte kan följas för barn med särskilda behov.

PERSONAL

Sjukskrivningarna ökar på grund av stress. Vikarier saknas på funktioner där det verkligen behövs. Specialfunktioner får ibland vikariera för ordinarie personal. Trots svårigheter stannar många kvar inom skolan, men det finns risk för lärarflykt.

Det är svårigheter för pedagogerna att få ut raster. Lärare minskar sin tjänstgöring för att orka,

EKONOMI / ADMINISTRATION

Skolledarna har blivit allt bättre på att avgränsa onödig administration. Budgetuppföljningen har försvårats på grund av en föräldraledighet, men i övrigt är budgetuppföljningen bra. På APT (arbetsplatsträff) följs ekonomin upp och nu konstateras att situationen är bekymmersam. Elevpengen har successivt minskat.

Stora ekonomiska resurser läggs på skolskjutsar och Sörgårdens förskola (kostnad per barn).

Årskurs 7 – 9

ÖVERGRIPANDE

Satsa på skolan genom organisationen. Vad är det som skiljer dagens situation jämfört med för 10 – 15 år sedan när tempot var betydligt lugnare? Uppdragen

har ökat inte minst kraven på dokumentation. Direktkontakt mellan politiker och professionen poängteras som viktig.

SWOT-analysens uppgift om otydligt ledarskap skolchef – rektor stämmer inte.

PERSONAL

Skolan har gott rykte vilket underlättar rekryteringen av behörig personal. Antalet lärare har minskat med åtta, vilket medför lärlösa lektioner och lärare som "går på knäna". Situationen är frustrerande för lärarna som blir stressade av en slitig situation. Varje dag finns det lärare som funderar på att sluta. Resurser saknas för vikarier och elevassistenter.

Fyra skolledarbefattningar är fördelade på tre heltidstjänster.

Rektors mål är att elever skall känna att dom duger.

ARBETSMILJÖN

På eget initiativ har skolan upprättat en avvikelserapport med hänvisning till avvikelser från gällande lagkrav.

Trångboddheten är påtaglig – brist på hemklassrum t.ex. Tranängskolans framtid handlar om lokaler. Möjligheten till ökad samverkan mellan F-3-4-6 bör prövas.

ELEVER

Elever som har läs- och skrivsvårigheter får stå tillbaka. Det finns behov av att nå fler elever som har särskilda behov. Elever som misslyckas kräver uppmärksamhet.

SÄRSKOLAN

Särskoleelever som studerar på gymnasienivå hänvisas till Gislaved med stora kostnader som följd inte minst för skolskjutsar. Kompetens finns inom skolan för att starta en gymnasiesärskola för tränings elever.

EKONOMI

Successivt har sparbetingen ökat och blivit extra stora under senare år. Ekonomiuppföljningen i STRATYS och INFOKI fungerar, men periodiseringarna är ett bekymmer. Felaktiga alternativt bristfälliga inrapporteringar i systemen kompenseras/korrigeras inte.

Avstämningar görs månadsvis. Uppföljning och framförhållning behöver förbättras. Budgetplaneringen bör göras över fler år än vad som görs idag.

GYMNASIET

ÖVERGRIPANDE

Ett eget gymnasium som är effektivt med små grupper är en styrka men svagheten är att kostnaderna är höga. Det finns en långsiktig samhällsnytta med ett eget gymnasium. Uppslutningen kring att kommunen skall ha en egen gymnasieskola är massiv.

ELEVER

Tranemo gymnasium är attraktivt bland kommunens ungdomar. 65 – 70% väljer vårt gymnasium. 161 ungdomar går i andra gymnasieskolor, men av dessa är det bara 23 som valt program som också erbjuds i Tranemo.

Eleverna känner tillit till lärarna vilket skapar självförtroende. Detta gäller såväl praktiska som teoretiska ämnen. Undervisningen för elever med annat modersmål än svenska kräver extra planering.

Överlag är trivseln hög bland skolans elever.

ELEVHÄLSA

En viktig resurs är skolans elevhälsoteam där det finns ett bra samarbete inom teamet. Tillgången till läkarresurs är dock ett bekymmer.

Samarbetet med polis och fältassistenter fungerar bra.

NÄRINGSLIVET

Samarbetet mellan kommunens näringsliv och gymnasieskolan är mycket positivt och skapar mervärden för skolan. Näringslivet blomstrar i kommunen och arbetslösheten är låg. Programmen el, bygg och energi har alltid hög beläggning med elever.

EKONOMI

Budgetuppföljning sker månadsvis med ekonom. Ekonomistyrningssystemen STRATSYS och INFOKI stämmer inte helt överens, vilket skapar problem. I systemet KOLADA får gymnasiet färgen grön, vilket indikerar en effektiv skola.

Kostnader för en elevgrupp är i stort sett lika om antalet elever är 20 eller 28.

Att nettokostnadsavvikelsen är negativ hänger ihop med att en liten skola kostar mer. En medvetenhet om detta fanns redan när gymnasieskolan startade.

Gymnasiet har låg beläggning av elever med färre program, vilket minskar attraktiviteten.

Skolan kan inte påverka kostnaderna för skolmåltider och lokaler.

GYMNASIEGRANNAR

Gymnasieskolan är konkurrensutsatt. Gymnasieskolor konkurrerar idag om elever.

I Svenljunga bjuds årligen alla friskolor in till en mäsas, men Tranemo gymnasium är inte välkommet!